KOMMUNAL PLANSTRATEGI FOR NORDREISA KOMMUNE 2012 – 2015

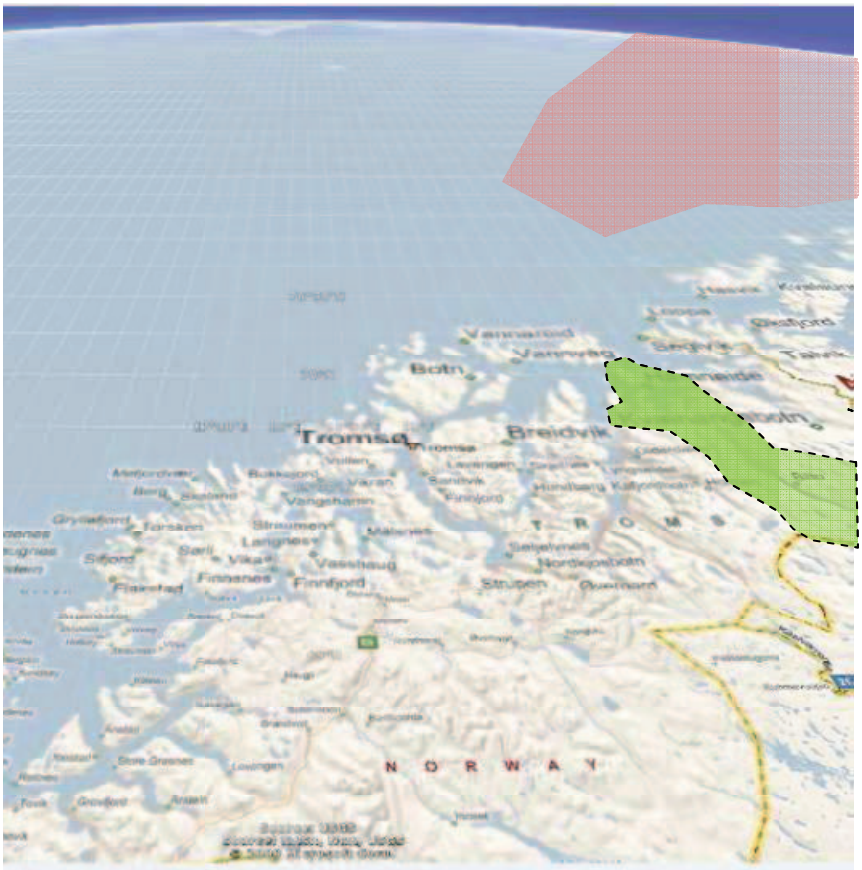

Forslag pr. 19.juni 2012

Innhold

1 I NNLEDING 3
1.1 Kommunal planstrategi og det øvrige kommunale plansystemet 3
1.2 Hva kommunal planstrategi er. 3
1.3 Kommunal planstrategi som styringsverktøy 4
2 OVERORDNEDE FØRINGER 4
2.1 Nasjonale føringer 5
2.2 Regional planstrategi for Troms – kunnskapsgrunnlaget 6
3 UTVIKLINGSTREKK I NORDREISA KOMMUNE 7
3.1 Utviklingstrekk – befolkningsutvikling og – sammensetning 8
3.1.1 Befolkningsutviklingen i Nordreisa 8
3.1.2 Kommunens handlingsrom 9
3.2 Utfordringer for Nordreisa-samfunnets mot 2030 9
3.3 Andre utviklingstrekk 11
4 GJELDENDE KOMMUNEPLAN 14
4.1 Evaluering av gjeldende kommuneplan 14
4.1.1 Evaluering av kommuneplanens strategiske og politisk oppfølging av planen 14
4.1.2 Evaluering av kommunen som organisasjon 14
4.1.3 Evaluering av kommuneplanens arealdel 15
5 VURDERING AV PLANBEHOV 15
5.1 Vurdering av helt, delvis eller ingen endringer av kommuneplanen. 15
5.2 Vurdering av øvrige planbehov 15
6 FORSLAG - PRIORITERING AV PLANOPPGAVER FOR KOMMUNESTYREPERIODEN 2012 - 2015 ... 15
6.1 Forslag til plan for revisjon av kommunens overordnede plantyper. 15
6.2 Foreløpig forslag til sektorplaner/virksomhetsplaner 16
6.3 Foreløpig forslag til regionale planer og reguleringsplaner 16
Vedlegg 17

1 I NNLEDING

Kommunal planstrategi er et nytt verktøy i det kommunale plansystemet. Dokumentet gir en kort beskrivelse av overordnede føringer (frastat og fylke) og utviklingstrekk/utfordringer for Nordreisa kommune. På denne bakgrunn gis det forslag til plantyper som skal utarbeides i planperioden.

1.1 Kommunal planstrategi og det øvrige kommunale plansystemet

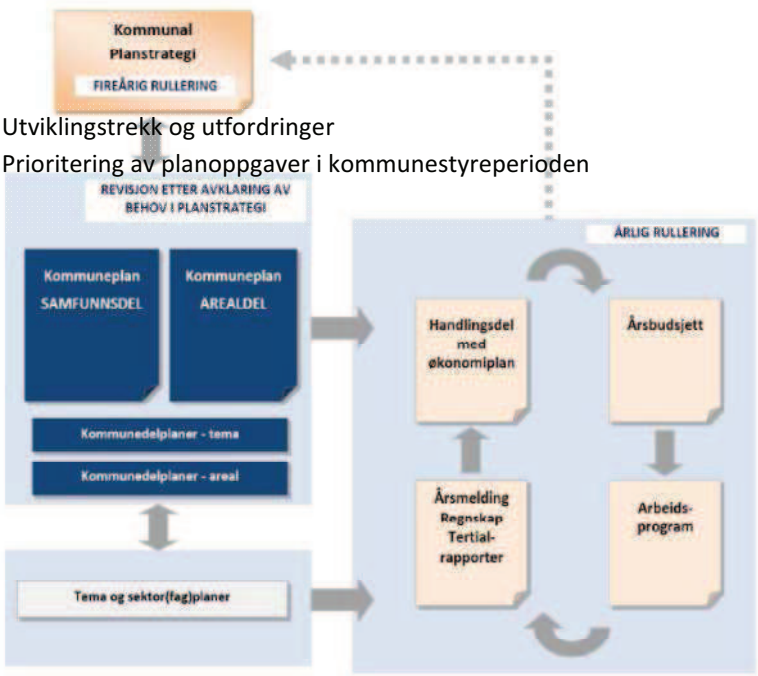

- Utviklingstrekk og utfordringer
- Prioritering av planoppgaver i kommunestyreperioden

Illustrasjonen viser "kommunal planstrategi" i det kommunale plansystemet. Venstre felt illustrerer langsiktighet, mens høyre felt omfatter "operative" planer med årlig rullering.

1.2 Hva kommunal planstrategi er.

Det er plan og bygningslovens § 10-1 som danner lovgrunnlaget for utarbeidelse av kommunal planstrategi. Kommunal planstrategi er ikke en tradisjonell plan for å vedta mål og virkemidler, men et dokument som belyser utviklingstrekk og kommunens hovedutfordringer.

Med dette som bakgrunn skal kommunestyret avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden.

I planstrategien skal det skal tas stilling til om kommuneplanen (arealdel og samfunnsdel) skal videreføres som de er - eller om de skal revideres, helt eller delvis. Planstrategien er også en viktig arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging. Dette gjelder både for arealplanlegging og tjenesteyting. I planstrategien kan man videre definere kommunens øvrige planbehov knyttet til mer detaljerte planer (for eksempel).

1.3 Kommunal planstrategi som styringsverktøy

I plan og bygningsloven stilles det krav om at kommunal planstrategi skal utarbeides minst én gang hver valgperiode og vedtas senest innen 1 år etter konstituering av kommunestyret. Dette innebærer større forpliktelse: - det første året klargjør kommunestyret hva som skal prioriteres, de tre neste årene viser de hvordan jobben utføres i den retningen de har prioritert. Det tas sikte på at kommunal planstrategi kan vedtas i første møte etter sommerferien 2012.

Kommunal planstrategi er først og fremst et godt styringsverktøy når den ses i sammenheng med kommuneplanen (samfunnsdelen og arealdelen) og handlingsplan/økonomiplanen.

Nordreisa har sist revidert sin strategiske plan i 1988. Forslag på kommunal planstrategi baseres på prosess og beskrivelse i forslag på ny samfunnsdel forutsatt vedtatt høsten 2012. Til kommuneplanens samfunnsdel er tilhører forslag på handlingsdel som skaper en sterkere kopling mellom langsiktige strategiske valg i samfunnsdelen og handlingsdel/ økonomiplan.

Plantype	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunal planstrategi	Valg	X			Valg	X		
Kommunal – samfunnsdel		X				X		
Kommuneplan - arealdel		X				X		
Handlingsdel/økonomiplan	X	X	X	X	X	X	X	X

Illustrasjon av hvordan overordnede planer henger sammen og kopling mot ressurser for gjennomføring (handlingsplan/økonomiplan).

2 OVERORDNEDE FØRINGER

Etter endringen av plan og bygningsloven med blant annet krav om kommunal planstrategi, har regjeringen utarbeidet dokumentet "Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging" (juni 2011). De nasjonale forventningene peker på oppgaver og temaer som regjeringen mener er viktig for å bidra til gjennomføring av nasjonal politikk og legger derfor føringer på både regional og kommunal planlegging. Dokumentet er imidlertid retningsgivende, ikke bestemmende.

Regional planstrategi for Troms er følgelig under utarbeidelse. Dokumentet "Kunnskapsgrunnlaget for Troms" er ferdig og danner grunnlag for utarbeidelse av den regionale planstrategien. Dokumentet har liknende tematisk oppbygging som "nasjonale forventninger", men har i tillegg 3 tilleggskapitler for Troms.

Nasjonale forventninger retter seg mot alle fylker og kommuner i landet og *Regional planstrategi* retter seg mot alle kommuner i Troms. Temaene og innhold har ulik betydning for ulike kommuner og det er av den grunn gjort et sammendrag av forhold som har størst aktualitet for Nordreisa kommune.

2.1 Nasjonale føringer

Temaene i nasjonale forventninger er: Befolkningsutvikling - Klima og energi - By og tettstedsutvikling - Samferdsel og infrastruktur - Verdiskaping og næringsutvikling - Natur, kulturmiljø og landskap - Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen er først og fremst en viktig premiss for samfunnsplanlegging. I Norge forventes folketallet å øke i alle landets fylker, men mest i Oslo-området og Rogaland. Nesten 80 prosent av landets innbyggere bor i tettsteder og det forventes en stadig mer sentralisert bosettingsstruktur i framtida. Denne tendensen er også tydelig i Troms fylke. De fleste distriktskommuner har problemer med å opprettholde folketallet. Nordreisa kommune forventes folketallet være svakt stigende mot 2020 for så for så å falle noen mot 2030.

Klima og energi

Den globale lufttemperaturen økte med 0,74 °C fra år 1900 til år 2000, og ventes å stige betydelig mer i dette århundret. Reduksjon av klimagassutslipp er både et nasjonalt og internasjonalt mål. Nordreisa kommune har sammen med de andre Nord-Troms kommunene, utarbeidet felles energi- og klimaplan for Nord-Troms (2010-2014). De siste års hendelser med snøras, leirras, springflo og risiko for fjellskred (Nordnesfjellet), har tydeliggjort hensikten med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyser og vurdering av konsekvensene.

By og tettstedsutvikling

Mange utfordringer er knyttet til biltrafikk i byene med utslipp, støy og støvplager og er av den grunn en begrenset utfordring i Nordreisa kommune. Men flere andre tilrådninger er nyttige i planlegging av tettsteder: hensyn til tradisjonell bruk, kulturmiljø og estetikk, sammenhengende forbindelser for gående/syklende mellom sentrum, boligområder og skoler/barnehager, tilrettelegging for aktiv, universell utforming med mer.

Samferdsel og infrastruktur

På dette området stilles det stor krav til samordning mellom ulike myndighetsnivåer. For Nordreisa kommune vil særlig kontakten både mot Troms fylkeskommune være viktig, da det er disse som har ansvaret for fylkesvegnett, ferge, buss, hurtigbåt, elektronisk kommunikasjon med mer. Noen deler av fylkesvegnettet er av svært dårlig standard og er et direkte problem for næringsutvikling i Nord-Troms regionen . Fiskerihavnene og havner er avgjørende for fiskerinæringen og sjømatnæringen og må vedlikeholdes og utbedres. For Nordreisa et utbygging av moderne havn viktig for å kunne ta del i utbygging av gass- og olje i havområdene utenfor Nord-Norge , utbygging av ny infrastruktur som kraftlinjer og mineralutvinning. Utvikling Sørkjosen flyplass vil sette viktige premisser for Nord-Troms rolle i regional og nasjonal utvikling. E6-tunell gjennom Sørkjosfjellet og bedre regularitet over Kvænangsfjellet er avgjørende for vår samhandling med Tromsø og Alta som hovedsentra i Troms og Finnmark og regionen forøvrig. Bredbandutbygging og elektronisk kommunikasjon må ytterligere utbyggs for å ta hele distriktet i bruk.

Verdiskaping og næringsutvikling

Det skal tas hensyn til bedrifters og næringers behov for beliggenhet og egnede arealer og næringer som er basert på lokale natur- og kulturressurser skal vektlegges. Dette omfatter både videreutvikling av landbruket/ landbruksbasert foredling og fiskeri- og havbruk. Arealbehovet for havbruksnæringen må vurderes sammen med andre interesser i kystsonen og langs vassdrag. Andre forhold som belyses er reindriftsinteresser, mineralressurser og reiseliv. I forslag på ny kommuneplan er gode oppvekstvilkår for barn og unge og næringsutvikling sett på som en av de viktigste faktorene for å hindre ytterlig befolkningsreduksjon.

Natur, kulturmiljø og landskap

Omdisponering av verdifulle jordressursene og oppsplitting av viktige arealer skal reduseres. Landskapshensyn må ivaretas i planleggingen og strandsonen/vassdrag må vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv og det skal tas hensyn til andre allmenne interesser. Kommunene skal legge til rette for en mer miljøbasert utbygging av fritidshus, der hensynet til bl.a. landskap, energibehov og estetikk blir vektlagt. Andre forhold som belyses er motorisert ferdsel, kulturminner og kulturmiljøer. I arealplanen som under revidering inntas kartlegging av landskapet som en del av kunnskapsgrunnlaget for planlegging. Her beskrives landskapet karakter og verdi. Nordreisa kommune deltar sammen med Lyngen kommune og som de eneste kommunen i landet, i et pilotprosjekt når det gjelder karakterisering og verdisetting av landskap.

Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø

Kommunene skal ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de faktorer som kan virke inn på denne. Det skal tas hensyn til endringer i alderssammensetning og helsetilstand. Kommunene skal legge til rette for fysisk aktivitet for hele befolkningen i samspill med grunneierorganisasjoner, idretts- og friluftslivsorganisasjoner. Kommunene skal ta hensyn til barn og unges oppvekstmiljø i planleggingen og sørger for involvering i planprosessene. I forslag på kommuneplan inngår folkehelse som ett av fire satsingsområder i kommunen.

2.2 Regional planstrategi for Troms – kunnskapsgrunnlaget

Dokumentet *Kunnskapsgrunnlaget for Troms -2011* har liknende tematisk oppbygging som *nasjonale forventninger*. I tillegg er det skrevet egne kapitler om nordområdesatsing, kultur og utdanning. Vi gir en nærmere beskrivelse av disse.

Nordområdesatsing

Nordområdesatsing er definert av regjeringen uten stor lokalpolitisk medvirkning så langt. Nordreisa kommune forutsetter i sin kommuneplan å ta del nordområdesatsing gjennom økt fokus bl.a på helhetlig samferdselsutvikling og stor attraktivitet som boplass. . Troms fylke og Nordreisa ligger strategisk plassert med fylkesgrenser mot Finnmark og Nordland, og nærhet til Finland, Sverige og Norvest-Russland. Utviklingsmulighetene innen petroleum, mineralutvinning, klima- og

miljøforskning, turisme med mer, vil påvirke både samferdsel, næringsutvikling og internasjonal samarbeid. Nordreisa kommune ligger strategisk til i forhold til sentrale reisemål i Nord-Norge (Lofoten, Tromsø, Nordkapp og Svalbard). E6-tunelle gjennom Sørkjosfjellet , større regularitet over Kvænangsfjelleo og utbygging av Ullsfjordforbindelsen vil gi kortere kjøretid mellom Tromsø og Nord-Troms, Alta og Hammerfest. Utvikling av Sørkjosen flyplass og Sørkjosen havn sammen med de øvrige servcie- og tjenestetilbud i regionen vil åpne for at Nord-Troms i større grad kan ta del i nordområdetsatsningen

Kultur

Kulturlivet i Troms inndeles i 2 hovedgrupperinger: Den profesjonelle kunsten og frivillig arbeid som drives i ulike organisasjoner. Idrett er den største kulturelle aktiviteten (32 %), deretter følger musikk, (15 %), billedkunst/kunsthåndverk (11 %) og organisert dans (4 %). Nordreisa kommune har ca. 90 lag og foreninger som til sammen gir et rikt og variert foreningsliv innen idrett , musikk, revy og teater, båtforeninger, skytterlag, jakt og fiske, friluftsliv med mer. Nord-Troms har lite antall personer som anser seg som profesjonelle kultur- og kunstutøvere Basert på en utvidet forståelse av hva som er vår kultur og identitet er kultur-næringer et område som forventes å ha stort potensial for bedriftsetablering og produktutvikling. Kulturinstitusjoner som Nord-Troms museum, Nordreisa bibliotek og kulturskolen forventes også i større grad å bli involvert i utformingen av en ny oppvekstplan for Nordreisa.

Utdanning

Kunnskap er en avgjørende ressurs for å møte framtidas utfordringer og Troms ønsker å satse på en høyt utdannet befolkning og dyktige fagarbeidere. Det er store regionale forskjeller i utdanningsnivået i fylket og Nordreisa kommune har generelt et lavt utdanningsnivå. Nordreisa kommune foreslår i sin kommuneplan å møte utfordringer knyttet til utdanning med et helhetlig utdanningssløp hvor natur- og kulturforståelse, fokus på læring og fysisk aktivitet .

3 UTVIKLINGSTREKK I NORDREISA KOMMUNE

I dette kapitlet beskrives faktatall og målbare parametre på ulike samfunnsområder. Kunnskapsgrunnlaget er samme som for kommuneplanen samfunnsdel som er under revidering .

Datagrunnlaget er hentet fra KOSTRA-tall og SSB- Statistisk sentrabyrå. Folketallsutviklingen for Nordreisa og Nord-Troms er spesielt vurdert i forhold til NIBRs rapport Befolkningsutsikter for Nordreisa kommune. Kjetil Sørlie NIBR. Mars 2011 som tar hensyn til en ikke jevn fordeling av innvandring mellom sentra og distriktene.

3.1 Utviklingstrekk – befolkningsutvikling og – sammensetning

3.1.1 Befolkningsutviklingen i Nordreisa

De siste 50 år har det vært en betydelig folketilvekst i Nordreisa. Foreløpig folketallstopp kom i 1996 (4919 innbyggere). Etter utvidelsen av kommunen i 1972 og 1982 er det stor netto innflytting og fødselsoverskudd som er grunnlaget for at Nordreisa ser ut som i dag.

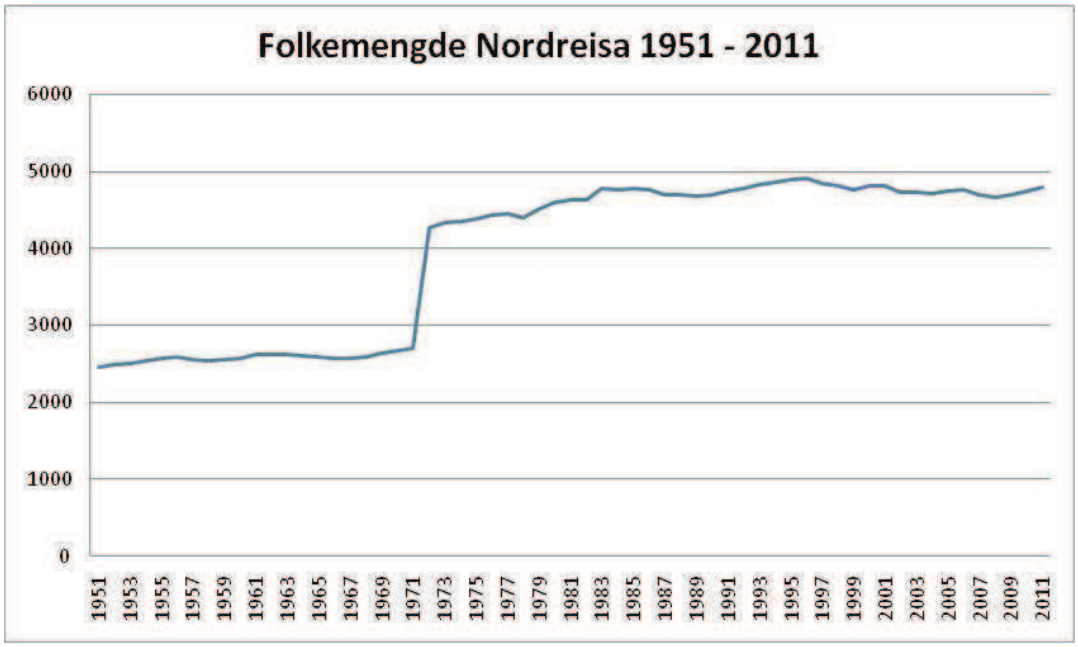

Befolkningsutvikling Nordreisa 1951-2011.

Det har vært fødselsoverskudd i Nordreisa gjennomsnittlig både på 70-tallet, 80- tallet og 90- tallet. De første 10 årene av 2000 tallet har det, gjennomsnittlig sett, vært et lite fødselsunderskudd i Nordreisa.

Folketall og demografi i Nordreisa preges mye av stor inn og utflytting. Som distriktskommuner flest flytter om lag 50 % av hvert kull ut av kommunen, en del returnerer til hjemkommunen slik at det varige flyttetapet av hvert kull i Nordreisa ligger på ca 20% for kvinner og 30 % for menn. Nordreisa kommune har størst netto flyttetap til by-regionene sørpå og til Tromsø. Netto innflytting har primært kommet fra kommunene i Nord-Troms, særlig Kåfjord. Det varige flyttetapet kompenseres delvis av innflytting. I Nordreisa anslås det at mellom 40 og 50 % av voksenbefolkningen til en hver tid er tilflyttere. Det viser seg imidlertid også at en stor andel av tilflytterne flytter ut av kommunen igjen og blir "gjennomflyttere".

Folketallsutviklingen mot 2015 i Nord-Troms har et noe annet mønster enn for Nordreisa kommune. I fremskrivingene mot 2024 forventes det større eller mindre nedgang i folketall i alle kommunene. Samlet sett en økning av pensjonister og eldre (alder 67+) fra 16 % av totalt folketall i 2011 til ca 25% i 2030. Samtidig anslås en reduksjon av andelen arbeidstakere (alder 16-66 år) fra 65 % i 2011 til 57 % i 2030. I rene tall ca 1200 flere alderspensjonister og 1300 færre arbeidstakere.

Hvis disse fremskrivingene blir virkelige vil en stadig større andel av befolkningen i Nord-Troms bo i Nordreisa (29 % i 2011 – 32 % i 2030).

Folketallutviklingen i Nordreisa mot 2030 anslås i Nordreisa vil være økende med vel 30 personer mot 2020 for deretter å synke med ca. 44 noe mot 2030. Denne nedgangen kommer ikke fram i Statistisk sentralbyrås framskriving for Nordreisa og Nord-Troms . I henhold til rapport fra NIBR-Norsk institutt for by- og regionalforskning antas det at Nord-Troms vil preges av mindre innvandring enn forventningene for landet som helhet, og at dette vil påvirke folketallsutviklingen. For kommunen er det endringer i *befolkningssammensetningen,* dvs fordeling mellom aldersgrupper, som betyr mest. Hvis det ikke skjer vesentlige endringer mht. flytting, fruktbarhet, dødlighet de neste 10-15 årene – så vil befolkningssammensetningen i Nordreisa være betydelig annerledes i 2030 enn i 2012.

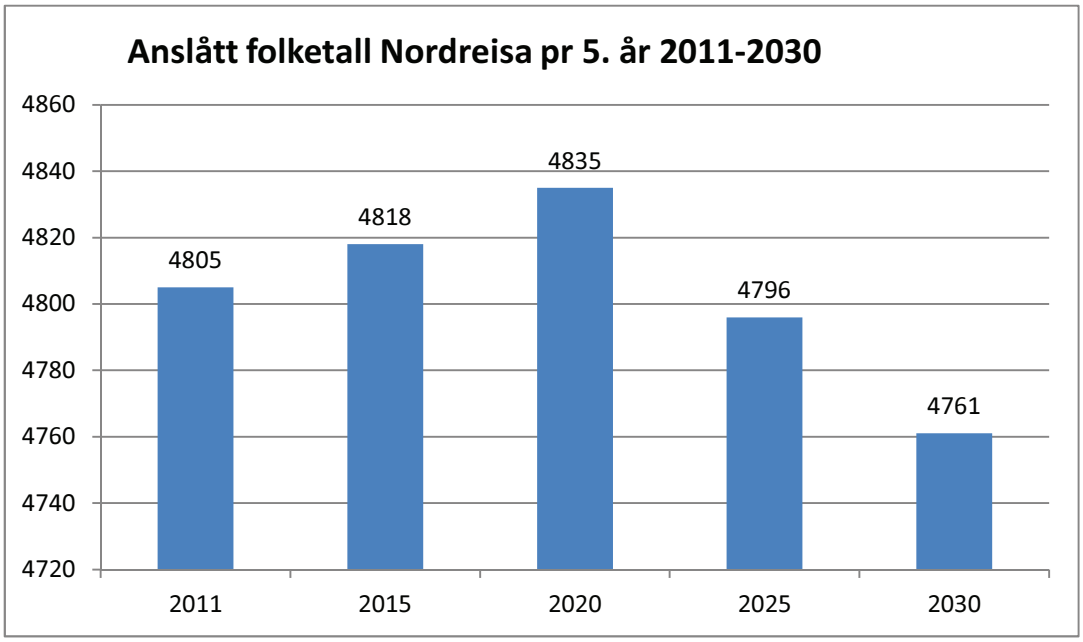

Viser registrert folketall for 2011 og anslått folketall ved inngangen til 2030

3.1.2 Kommunens handlingsrom

Kommunens handlingsrom er begrenset av vår økonomiske situasjon og vår status som ROBEK-kommune. En bærekraftig økonomi er en forutsetning for et godt velferdstilbud i kommunen. Den viktigste indikatoren som benyttes til å måle styrken i kommunenes økonomi, er netto driftsresultat. Kommunens netto driftsresultat over tid bør være positivt og over 3 % av brutto driftsinntekter for at økonomien skal være bærekraftig for gi oss handlingsrom til selv å velge vår utviklingsretning

3.2 Utfordringer for Nordreisa-samfunnets mot 2030

Formålet med kommuneplanprosessen er bla. *å avdekke utfordringer som vi står* ovenfor eller har og *beskrive en politikk for hvordan disse skal håndteres*. Kunnskap om de ulike problemstillinger ligger i bl.a. statistikk, hos fagpersoner, politikere eller andre innbyggere . Til sammen utgjør dette et kunnskapsgrunnlag som er fundamentet for kommuneplanen og den kommunale planstrategien.

Med dette som utgangspunkt trekkes følgende hovedutfordringer frem:

Endringer i aldersgrupper og konsekvenser av dette

Statistisk materiale og utsiktsanalyser anslår at befolkningssammensetningen i Nordreisa vil endre seg betydelig frem mot 2030. Størst endring ser vi for aldersgruppene 35-49 (nedgang på ca 300 personer) og betydelig økning for aldersgruppene over 67 år. Disse endringene vil dra med seg noen viktige utfordringer;

Tjenestebehovet øker.

Vi legger til grunn at behovet for tjenesteyting innenfor barnehage og skole øker mot 2020. Det er et økende behov for tjenester innenfor helse , pleie og omsorg ,og fra år 2020 vil behovet for tjenester forsterkes. Dette sett ut fra dagens situasjon. Dette får økonomiske effekter og sterkt økt rekrutteringsbehov innenfor offentlig sektor.

Rekruttering.

Stor andel av dagens arbeidstakere går ut av arbeidslivet pga alderspensjon. Det er ikke mange nok i ungdomsgruppene til å erstatte disse. Det blir sannsynligvis arbeidskraftsmangel i Nordreisa som forsterkes utover i perioden. Kommunen merker allerede i dag konkurransen om arbeidstakere og kompetanse.

Økonomisk balanse.

Kommunens inntekter har sterke sammenhenger med folketall og befolkningssammensetningen (rammeoverføringer) samt skatteinntekter. Det er sannsynlig at rammeoverføringene øker mindre enn de faktiske utgiftene til tjenesteproduksjonen. Det er også sannsynlig at skatteinngangen vil gå ned ved at flere personer er pensjonert og færre er i ordinært arbeid (sett ut fra 2011). Det vil trolig kreve svært strenge prioriteringer mellom ulike tjenesteområder for å oppnå en balanse mellom utgifter og inntekter.

Mange ute av arbeid.

Nordreisa har relativt sett større andel uføre og sykemeldte enn gjennomsnitt i fylket og landet. Mange av disse har en viss arbeidsevne som de ikke får brukt. Tilrettelegging og tilpasning samt forebygging vil være viktige innsatsområder.

Høye forventninger til kommunen.

Nordreisa kommune har på svært mange felt en meget god tjenesteleveranse. På andre områder er det forbedringspotensial. I ytterligere andre tilfeller er forventningene til kommunens tjenesteyting større enn hva kommunen faktisk kan levere. Dette gapet vokser etter hvert som kommunene får stadig vanskeligere økonomi.

Overordnede utfordringer som vi må lykkes med.

Endringer i befolkningens alderssammensetning og konsekvensene av dette er det som gir Nordreisa de størst utfordringer i planperioden.

Kommuneplanen legger til grunn 4 *hovedinnsatsområder* som vi må lykkes med for at Nordreisa skal klare å møte fremtiden og nå vår visjon.

1. **Den store attraktivitetskonkurransen**. Konkurransedyktige arbeidsplasser, muligheter for bolig, et livskraftig sted og godt bomiljø, utdanning / oppvekst og markedsføring / omdømme.

2. **Inkluderende lokalsamfunn** – det åpne sted. Innbyggernes mulighet til påvirkning og medbestemmelse, åpen stedidentitet og ta i bruk innflytternes kompetanse.

3. **Folkehelse – påvirkning foran behandling**. Økt arbeidsdeltakelse, flere med fullført utdannelse, bolig til alle, sosial tilhørighet og tilgjengelighet, tilpasning av kommunalt tjenestenivå, ytre miljøfaktorer, tilrettelegging for positiv individuell helseadferd.

4. **Økonomisk handlefrihet**. Tilfredsstillende netto driftsresultat, stram økonomistyring og ledelse, effektiv tjenesteproduksjon og organisering, økt arbeidsnærvær.

3.3 Andre utviklingstrekk

Temaene som beskrives er: næringsliv, yrkesdeltaking, utdanning, sosioøkonomiske forhold og kommunal økonomi.

Næring og sysselsetning

NHO gjennomfører årlig en rangering av kommuner, distrikter og fylker i Norge i et såkalt "Nærings NM", hvor næringslivet vurderes ut fra 4 kriterier:

- **Lønnsomhet – antall foretak med positivt resultat**
  Nordreisa 313 av 430
- **Antall nyetableringer**
  Nordreisa 267 av 430
- **Næringslivets relative størrelse - antall arbeidsplasser i næringslivet i fht totalt folketall**
  Nordreisa 247 av 430
- **Vekst – antall foretak med omsetningsvekst over konsumprisindeksen**
  Nordreisa 24 av 430

For 2010 havner Nordreisa samlet sett på plass 320 av 430.

I Nordreisa er det om lag 150 bedrifter. Den overveiende største delen består av små bedrifter med 1-4 ansatte. Handel, service og transport er næringer med flest sysselsatte.

En SWOT-analys av vår styrke , svakheter , muligheter og trusler viser:

Styrker • Lave tomtekostnader enn bystrøk • Flyplass • Virkemiddelsonen • Variert næringsliv • Handelssentrum for Nord-Troms • Verneområder i nasjonal fokus • Levende landbruksnæring • Vilje til satsing på reiseliv • Reisaelva som produkt og som begrep • Store opplevelsesressurser • God geografisk beliggenhet mellom Tromsø og Alta	**Svakheter** • Begrensede arealer tilrettelagt – få klynger • For lang vei til større markeder • Svak kommuneøkonomi og for svak satsing på tilretteleggerrollen • Strukturendring i landbruket • Ingen/liten foredling av opplevelsesressursene • Asasd • For lang avstand til Tromsø
Muligheter • Utnytte flyplassens potensial som porten til Nord-Troms (særlig turisme) • Utvikling av samferdsel inn/ut av regionen • Evne og vilje til å omsette ressurser til produkter og videre til opplevelser	**Trusler** • Større konkurranse om arbeidstakere • Svakt næringsliv (små bedrifter, dårlig lønnsomhet) • Sterk handelskonkurranse fra Tromsø og Alta • Manglende politisk vilje / evne til handling

Privat sektor og offentlige foretak sysselsetter om lag dobbelt så mange arbeidstakere som kommunal sektor i Nordreisa (61 % mot 29 % av arbeidstakerne i 2010). Arbeidsplasser, enten de er offentlige eller private, er svært viktig for å tiltrekke og beholde befolkningen i vår kommune. Arbeidsledigheten i Nordreisa har i 2011 ligget under 3 %. Stor andel offentlig virksomhet er med på å stabilisere arbeidsmarkedet.

Sysselsatte fordelt på næring

Geografisk område	Type næring		2008	2009	2010
Nordreisa	Sysselsatte i næring Jordbruk, skogbruk og fiske		194	182	169
	Sysselsatte i næring Bergverksdrift og utvinning		23	27	28
	Sysselsatte i næring Industri		55	57	52
	Sysselsatte i næring Elektrisitet, vann og renovasjon		69	69	73
	Sysselsatte i næring Bygge- og anleggsvirksomhet		227	214	190

	Sysselsatte i næring Varehandel, motorvognreparasjoner		328	303	312
	Sysselsatte i næring Transport og lagring		196	194	193
	Sysselsatte i næring Overnattings- og serveringsvirksomhet		86	68	63
	Sysselsatte i næring Informasjon og kommunikasjon		12	15	13
	Sysselsatte i næring Finansiering og forsikring		20	19	20
	Sysselsatte i næring Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift		78	73	75
	Sysselsatte i næring Forretningsmessig tjenesteyting		56	65	42
	Sysselsatte i næring Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring		155	170	166
	Sysselsatte i næring Undervisning		273	266	258
	Sysselsatte i næring Helse- og sosialtjenester		567	586	620
	Sysselsatte i næring Personlig tjenesteyting		53	51	52
	Sysselsatte i næring Uoppgitt		4	5	13

Yrkesdeltaking

Sykefravær er produktivitetstap. Det vil være av største betydning, både for den enkelte, men også for organisasjonen å øke arbeidsnærværet betydelig. Landsgjennomsnittet ligger på om lag 94%. Nordreisa kommune har gjennomsnittlig over tid hatt et nærvær på under 90 %.

Utdanning.

Andel av befolkningen med høyere utdanning ligger over gjennomsnitt for Troms men under landsgjennomsnittet. Utviklingen er positiv. Alle kommuner i Troms harlavere andel sysselsatte med høyere utdanning i privat sektor i forhold til offentlig sektor. Andel av befolkningen med fullført videregående skole har inntil 2009 vært på nivå med gjennomsnitt for Troms men har en liten tilbakegang mot 2010. Å redusere frafall fra videregående utdanning er en stor utfordring . I frafallet på oppmot 30% er egentlig en stor arbeidskraft- resurs som Nordreisa vil ha stort behov for spesielt etter 2020 når eldrebølgen kommer. Andel barn i skolen med behov for spesialundervisning er høgt i Nordreisa.

Sosioøkonomiske forhold

Analysen av sosioøkonomiske forhold omfatter bruttoinntektsnivå kvinner/menn (2007-2010) og antall sosialhjelpsmottakere (2008-2010). Gjennomsnittlig bruttoinntekt for kvinner og menn i kommune ligger på gjennomsnittet for Troms , men under gjennomsnittet for landet, mest for menn. Antall innbyggere som mottar sosialhjelp i Nordreisa kommune ligger over både gjennomsnitt

for Troms og landet for øvrig. Flertallet av kommunene (15 av 25) har hatt nedgang i andel sosialhjelpsmottakere, mens Nordreisa kommune har hatt en markant økning fra 2009 til 2010.

Kommunal økonomi

Nordreisa kommune har store utfordringer knyttet til økonomisk handlefrihet. Nordreisa er en ROBEK-kommune som bl.a medfører at alle større låneopptak og økonomiske tiltak som innføring av eiendomskatt må bli godkjent og vurdert av fylkesmannen. Underskudd i økonomien er resultat av flere års overforbruk. Viktige tiltak for å rette opp økonomien har vært innføring av eiendomsskatt , endring av skolestruktur og innføring av to-nivå –struktur i kommunens administrasjon. Økte resurser i økonomiavdelingen og nytt regnskapssystem har bidratt sterkt til bedre oversikt , kontroll og styring . De siste kvartalsrapporter i 2012 viser en økonomi under kontroll .

Valg av faktorer som gir suksess.

I rapporten "Suksessrike distriktskommuner – 2012" fra Telemarksforskningen som er en studie på hvilke faktorer som skaper bosetting og næringsutvikling , rangerer Nordreisa på 16 plass blant landets 430 kommuner målt på attraktivitet som bosted. Her vises det at lokal utvikling er strekt tilknyttet roller og ildesjeler og hvilken kultur som finnes for å ta vare på ideer og føre dem fram til beslutninger. Kort vei mellom idee og beslutning skaper og aktiv nærings- og boligpolitikk skaper utvikling.

4 GJELDENDE KOMMUNEPLAN

Nordreisa kommune har godkjent kommuneplan fra 1987. Samfunnsdelen/ strategidel ble vedtatt i 1988 og arealdelen ble vedtatt i 2001 Arealdelen er nå er under revidering .

4.1 Evaluering av gjeldende kommuneplan

4.1.1 Evaluering av kommuneplanens strategiske og politisk oppfølging av planen

Kommuneplan for Nordreisa perioden 1987 – 1997 har i liten grad vært anvendt som styringsverktøy. Planen har heller ikke vært revidert. Planen påpekte klare utfordringer og mål for Nordreisa-samfunnet hvor da som nå befolkningsutvikling og rekruttering av riktig kompetanse var noen av hovedutfordringer. Hovedårsak til at planen ikke er anvendt til daglig styring er liten eller ingen kopling opptil et vedtatt handlingsprogram / langtidsbudsjett.

4.1.2 Evaluering av kommunen som organisasjon

Det er kommunens organisasjonsapparat (politisk og administrativt) som er "hovedredskapen" for prioritering og yting av tjenester. Under forrige kommunestyre ble dem administrative organiseringen endret fra 3-nivå-modell til 2-nivå-modell. Fravær av oppdatert kommuneplan som styringsverktøy , stort antall enheter og et foreldet regnskapssystem og har gjort det krevende å

styre. KomRev Nord er igang med evaluering av to-nivå modellen. Rapport forventes ferdig høsten 2012.

4.1.3 Evaluering av kommuneplanens arealdel

Gjeldene arealplan er fra 2001. Den er overmoden for revisjon, pga av alder, ny plan og bygningslov, nye sentrale- og regionale retningslinjer og nye utbygningsplaner i kommunen. Arbeidet med ny arealdel er i sluttfasen og forslag til ny plan vil være ferdig høsten 2012.

5 VURDERING AV PLANBEHOV

En overordnet utfordring for Nordreisa kommune dreier seg om hvordan skape vekst og hindre befolkningsreduksjon. Dette bør være førende for hvilke plantyper som utarbeides.

5.1 Vurdering av helt, delvis eller ingen endringer av kommuneplanen.

Under forutsetning av at både kommuneplanens samfunnsdel og arealplan vedtas i løpet av høsten 2012 forutsettes det og ikke være behov for revidering av disse planene i kommunestyreperioden. Resurser og fokus kan dermed anvendes på sektorplaner innen oppvekst, helse og omsorg og, næringsutvikling- og regionale planer.

5.2 Vurdering av øvrige planbehov

Vurdering av øvrige planbehov gjøres på grunnlag vedtatt samfunnsdel og arealdel.
Ut fra forliggende forslag på samfunnsdel og arealdel fremmes følgende forløpige

- forslag til regionale planer og reguleringsplaner
- forslag tilsektorplaner/virksomhetsplaner

i videre beskrivelse.

6 FORSLAG - PRIORITERING AV PLANOPPGAVER FOR KOMMUNESTYREPERIODEN 2012 - 2015

6.1 Forslag til plan for revisjon av kommunens overordnede plantyper.

Kommunens overordnede plantyper:					
Type planer	**Revisjonsgrad**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Kommuneplanens samfunnsdel	Revideres	X			X
Kommuneplanen areal	Revideres	X			X
Handlingsdel /økonomidel	Revideres	X			X
Årsmelding	Revideres	X	X	X	X

6.2 Foreløpig forslag til sektorplaner/virksomhetsplaner

Sektorplaner/virksomhets planer		2012	2013	2014	2015
Oppvekstplan	Ny plan	X	X		
Strategisk næringsplan	Ny plan	X	X		
Helse og omsorgsplan	Revideres		X	X	
Plan for friluftsliv, idrett og kultur	Revideres		X		
Boligpolitisk plan	Ny Plan		X		
Helhetlig beredskapsplan	Revideres	X	X		

6.3 Foreløpig forslag til regionale planer og reguleringsplaner

Regionale planer	2012	2013	2014	2015
Fjellplan; reindrift, friluftsliv , fritidsboliger		X	X	
Kystsoneplan Nordreisa, Skjervøy og Kvænangen	X	X	X	
Arealplaner	2012	2013	2014	2015
Reguleringsplan for Moan oppvekstsenter		X	X	
Reguleringsplan for ny kirkegård			X	
Reguleringsplan for ny gang- og sykkelveg til Tretten		X	X	
Reguleringsplan for ny gang- og sykkelveg til Tømmernes		X	X	
Reguleringsplan for ny gang- og sykkelveg til Snemyr		X	X	
Reguleringsplan for ny barnehage på Høgegga			X	

Vedlegg

Datagrunnlag og tabeller

Klima og energi

Geografisk område	Datagrunnlag		2006	2007	2008	2009
Nordreisa	Energibruk elektrisitet, KWh/innb		14 459,35	14 577,57	15 198,29	15 551,77
	Energibruk fossil energi til transport, KWh/innb		13 767,81	15 556,5	14 769,56	12 718,36
	Energibruk fossil energi til annet enn transport, KWh/innb		1 068,73	2 298,36	1 414,79	1 384,75
	Energibruk av biobrensel, KWh/innb		2 640,4	2 447,33	2 508,04	2 087,77
	Energibruk fra avfall, KWh/innb		0	0	0	0

Geografisk område	Datagrunnlag		2006	2007	2008	2009
Nordreisa	Klimagasser, stasjonær forbrenning, kg/innb		-	2	2	1,4
	Klimagasser, prosessutslipp, kg/innb		-	3	13,3	12,2
	Klimagasser, mobil forbrenning, kg/innb		-	10	18	7,3

Befolkning og demografi

Geografisk område	Datagrunnlag		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nordreisa	Framskrevet folkemengde totalt		4 805	4 811	4 855	4 894	4 923	4 957	4 976	5 005	5 028	5 055	5 079	5 093	5 127	5 151	5 171	5 189	5 205	5 225	5 244	5 254

Merknad: Analysen tar ikke hensyn til at antatt innvandring i stor grad medfører økt bosetting i sentrale områder av Norge.

Sosioøkonomiske forhold - Nordreisa i forhold til Troms og Norge.

Geografisk område	Datagrunnlag		2006	2007	2008	2009	2010
Nordreisa	Fødselsoverskudd		-14	12	-3	-2	13
	Netto innflytting		-59	-46	25	65	35
	Folketilvekst		-73	-34	29	63	48
	Folkemengde barn og unge, 0-19 år		1 238	1 209	1 198	1 203	1 186
	Folkemengde eldre, 67 år og eldre		686	683	682	701	718
	Folkemengde totalt		4 772	4 699	4 665	4 694	4 757
	Andel med spesialundervisning		10,3	11,9	14,8	17,4	15,9
	Netto innpendling		-199	-196	-248	-231	-481
	Uførepensjonister, ant pr 1000 innb		103,1	109,38	96,68	0	0
	Legeårsverk		10,6	10,7	10,7	10,5	-
	Innbyggere over 80 år på institusjon		16	18	18	18	18
	Husholdningsavfall, tonn totalt		1 297	1 407	1 090	1 086	1 057

Geografisk område	Datagrunnlag		2006	2007	2008	2009	2010
Norge	Fullført vgs, andel elever		45,42	45,37	45,82	45,5	-
	Høyere utdanning, andel innb		19,44	19,83	20,49	20,93	-
	Barnehagedekning 1-2 år		63	69,5	74,9	76,9	78,5
	Barnehagedekning 3-5 år		93,6	95,4	96,2	96,6	96,6
	Andel sysselsatte menn		73,4	74,8	74,6	72,5	-
	Andel sysselsatte kvinner		66,4	68,2	68,1	66,7	-
	Bruttoinntekt menn		327 895	360 708	384 122	382 388	-
	Bruttoinntekt kvinner		209 502	229 080	248 706	256 175	-
	Energibruk, KWh/innb		46 435,75	48 243,75	47 358,75	45 243,7	0,21
	Klimagasser, kg/innb		0	18 654	36 659,7	25 644,6	0
	Fattigdom, andel under fattigdomsgrensen		-	15	14	6	-
	Sosialhjelp, ant pr 100 innb		2,83	2,5	2,46	2,61	2,59
	Attføring, ant		10,17	19,19	4 737,17	4 799,25	4 858,2
	Arbeidsledige, antall 25-66 år pr 1000 innb		465,16	377,61	447,57	673,7	654,67
	Barn med barnevernstiltak		4,1	4,3	4,5	4,8	5,2
	Innbyggere over 80 år med hjemmehjelp		0	80,4	83,3	83,8	81
	Husholdningsavfall, kg/innb		387	404	415	406	416
Troms	Fullført vgs, andel elever		41,25	41,32	42,12	41,79	-
	Høyere utdanning, andel innb		16,48	16,86	17,51	17,85	-
	Barnehagedekning 1-2 år		67,8	75,6	80	79,5	80,1
	Barnehagedekning 3-5 år		91,1	94	95,1	97,9	98,1
	Andel sysselsatte menn		68,5	70,3	69,9	67,8	-
	Andel sysselsatte kvinner		63,4	65,1	65,1	64,3	-

	Bruttoinntekt menn		287 328	314 240	334 824	335 992	-
	Bruttoinntekt kvinner		203 464	220 520	240 312	250 484	-
	Energibruk, KWh/innb		31 201,61	34 807,57	36 667,27	33 573,12	0
	Klimagasser, kg/innb		-	314	888,6	539,3	-
	Fattigdom, andel under fattigdomsgrensen		-	14	13	7	-
	Sosialhjelp, ant pr 100 innb		2,58	2,28	2,24	2,37	2,32
	Attføring, ant		18,11	23,97	0	0	0
	Arbeidsledige, antall 25-66 år pr 1000 innb		55,6	44,04	54,96	62,4	55,96
	Barn med barnevernstiltak		5	4,8	5,4	6	6,8
	Innbyggere over 80 år med hjemmehjelp		0	165,9	170,9	173,9	171
	Husholdningsavfall, kg/innb		312	317	274	306	347
Nordreisa	Fullført vgs, andel elever		41	41,5	42	41,1	-
	Høyere utdanning, andel innb		18	18,1	18,9	19,7	-
	Barnehagedekning 1-2 år		58,8	67,8	65,3	75	81,7
	Barnehagedekning 3-5 år		87,1	89,5	91,9	95,1	93,5
	Andel sysselsatte menn		69,5	71,3	71,5	69,1	-
	Andel sysselsatte kvinner		67,8	68,6	68,6	66,2	-
	Bruttoinntekt menn		282 500	310 700	334 500	333 500	-
	Bruttoinntekt kvinner		207 200	224 200	246 100	256 500	-
	Energibruk, KWh/innb		33 675,61	33 560,33	33 826,37	31 742,65	0
	Klimagasser, kg/innb		-	15	33,3	20,9	-
	Fattigdom, andel under fattigdomsgrensen		-	16	13	5	-
	Sosialhjelp, ant pr 100 innb		2,91	2,66	2,47	2,66	3,13
	Attføring, ant		0	17,66	0	0	0
	Arbeidsledige, antall 25-66 år pr 1000 innb		69	49	42	56	46

	Barn med barnevernstiltak		2,6	4,2	4	6,4	7,1
	Innbyggere over 80 år med hjemmehjelp		0	178,9	181,6	184,8	185,6
	Husholdningsavfall, kg/innb		270	295	227	224	215